

## **TALOUSARVIOALOITE 1080/2006 vp**

### **Määrärahan osoittaminen Rikosuhripäivystyksen toimintaedellytysten turvaamiseen koko maassa**

#### ***Eduskunnalle***

Rikoksen uhriksi joutuminen on aina yksilöllinen kokemus. Monet selviytyvät kokemuksestaan oman sosiaalisen verkostonsa avulla. Osa on kuitenkin ulkopuolisen avun tarpeessa. Monissa Euroopan maissa on jo vuosia ollut palveluja rikoksen uhreille. Suomessa Rikosuhripäivystys aloitti toimintansa vuonna 1994.

Rikoksen uhrista huolehtiminen on ihmisoikeuskysymys. Jokaisella kansalaisella tulee ihmisoikeuksien kirjaimen mukaisesti olla oikeus elämään ilman pelkoa rikoksen uhriksi joutumisesta. Koska rikoksia kuitenkin tehdään ja yksilöitä joutuu niiden uhreiksi, tulee yhteiskunnallisiin ratkaisuihin minimoida rikoksesta uhrille koituvia kielteisiä vaikutuksia kansalaisten yksilölliset tarpeet ja voimavarat huomioiden.

Rikosuhripäivystyksen tavoitteena on parantaa rikoksen uhrin asemaa vaikuttamalla yleisiin asenteisiin, käytäntöihin, päätöksentekoon ja lainsäädäntöön. Palvelutoiminnan tavoitteena on lievittää rikoksesta uhrille koituneiden seuraamusten vaikutuksia.

Rikosuhripäivystys ylläpitää valtakunnallista auttavaa puhelinta ja valtakunnallista juristin puhelinneuvontaa. Lisäksi aluetoimistojen ja palvelupisteiden yhteydessä Rikosuhripäivystyksellä on koulutettuja, vapaaehtoisia tukihenkilöitä, jotka auttavat rikoksen uhria henkilökohtaisesti. Joissakin aluetoimistoissa on ammatillisesti ohjattua vertaisryhmätoimintaa seksuaali- ja parisuhdeväkivallan uhreille.

Rikosuhripäivystys järjestää myös runsaasti koulutusta. Kaikki vapaaehtoiset koulutetaan tehtävänsä. Lisäksi heille järjestetään säännöllisesti jatkokoulutusta ja työnohjausta.

Rikosuhripäivystys toteuttaa myös paljon tilauskoulutusta rikoksen uhrin asemaan ja tilanteeseen liittyivissä aiheissa.

Uutena yhteiskunnallisena ratkaisuna rikosvahingoista sopimiseksi on toteutettu sovittelutoiminnan lakisääteistäminen ja valtakunnallistaminen. Sovittelutoiminta ei kuitenkaan rikosuhriin hyvittämisen tavoitteistaan huolimatta vastaa rikosuhriin tarpeisiin saada muuta hänen tarvitsemaansa tukea ja neuvoja. Sovittelu ei myöskään sovellu kaikille rikosuhreille, jotka kuitenkin voivat olla erityisesti henkilökohtaisen tuen tarpeessa. Usein tapaukset, jotka eivät sovellu sovitteluun, koskevat esim. vakavaa väkivaltaa, jolloin rikosuhripäivystyksen tuki uhrille voi olla erityisen tärkeää.

Hallitusohjelmassa todetaan, että: "Rikosuhripäivystyksen toimintaedellytykset ja muun kriisiavun saatavuus turvataan koko maassa." Palvelut ovat keskittyneet kuitenkin suuriin kaupunkeihin, lounaisessa Suomessa Turkuun ja ne ovat paljolti järjestöjen ylläpitämiä.

Sisäasiainministeriön sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaan Rikosuhripäivystyksen toiminta vakiinnutetaan ja valtakunnallistetaan ja valtion rahoitusosuutta lisätään nykyisestä.

Tarkoitus on myös selvittää mahdollisuudet hyödyntää sovittelutoiminnan ja Rikosuhripäi-

**TAA 1080/2006 vp — Leena Rauhala /kd**

vystyksen mahdollisesti samana aikana tapahtuvaa valtakunnallistamista. Tavoitteellista olisi vahvistaa kunnallisia palveluja.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 33.92.50 lisäyksenä 1 000 000 euroa Rikosuhripäivystyksen toimintaedellytysten lisäämiseen koko maassa.*

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Leena Rauhala /kd